

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๒๖๑๔๒

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อหาหรือการเช่าอาคารที่ทำการ

เรียน เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

อ้างถึง หนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ ศย ๐๑๒/๙๑๐๙ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานศาลยุติธรรม แจ้งว่า ศาลแขวงพัยคฆภูมิพิสัยได้ดำเนินการเช่าอาคารและที่ดิน เป็นที่ทำการศาลแขวงฯ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่า ซึ่งเป็นบุคคลไร้ความสามารถเสียชีวิต และยังมีกรณีพิพาทเกี่ยวกับความเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่าระหว่างผู้จัดการมรดกและผู้อนุบาล ประกอบกับศาลแขวงฯ ยังครอบครองและใช้ทรัพย์สินนั้นอยู่ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จนกระทั่งปัจจุบัน โดยผู้จัดการมรดกหรือผู้อนุบาลมิได้หักทวงแต่อย่างใด ศาลแขวงฯ จำเป็นต้องรอให้ข้อพิพาทยุติถึงจะก่อหนี้ผูกพัน ทำให้ไม่อาจเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อชำระค่าเช่าได้ โดยสำนักงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีศาลแขวงฯ ทำสัญญาเลขที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อเช่าอาคารและที่ดินเพื่อใช้เป็นที่ทำการศาลแขวงฯ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ โดยนางสาวสว่าง แซ่ตั้ง ผู้ถือกรรมสิทธิ์ซึ่งเป็นบุคคลไร้ความสามารถ มีนายสมบัติ ทองไกรรัตน์ เป็นผู้อนุบาล ต่อมาวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ผู้ถือกรรมสิทธิ์เสียชีวิต โดยตามสัญญาข้อ ๗ ระบุว่า “เมื่อครบกำหนดระยะเวลาเช่าตามสัญญาฉบับนี้แล้ว หากผู้เช่าประสงค์จะเช่าทรัพย์สินต่อไปอีก ผู้ให้เช่าตกลงให้ผู้เช่าเช่าต่อไปภายใต้เงื่อนไขตามสัญญานี้ทุกประการ โดยผู้เช่าตกลงชำระค่าเช่าในปีถัดไปให้แก่ผู้ให้เช่า ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒” ศาลแขวงฯ จึงมีหนังสือดังกล่าวถึงนายสมบัติฯ แจ้งความประสงค์จะเช่าอาคารต่อ จำนวน ๒ ฉบับ คือ ฉบับลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ ประสงค์จะเช่าอาคารต่อตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ และฉบับลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ ประสงค์จะเช่าอาคารต่อตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งนายสมบัติฯ มีหนังสือรับทราบและแจ้งให้ศาลแขวงฯ ส่งร่างสัญญาเช่าเพื่อดำเนินการลงนาม แต่กรณีดังกล่าวมีประเด็นว่าเมื่อนางสาวสว่างฯ ผู้ถือกรรมสิทธิ์เสียชีวิต ศาลจังหวัดมหาสารคาม มีคำสั่งตั้งนางชุตติมา เสงส์สวัสดิ์ เป็นผู้จัดการมรดก เมื่อศาลแขวงฯ แจ้งนางชุตติมาฯ ดำเนินการทำสัญญาเช่าอาคารและที่ดิน นายสมบัติฯ มีหนังสือขอให้ศาลแขวงฯ พิจารณาระงับการทำสัญญาไว้ก่อน เนื่องจากทรัพย์สินที่เช่าอยู่ระหว่างพิพาทคดียังไม่ถึงที่สุด เมื่อพิจารณาตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การเบิกจ่ายงบประมาณจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีการก่อหนี้ผูกพันแล้ว และการเบิกจ่ายค่าเช่าเป็นการเบิกจ่ายจากค่าใช้จ่ายด้านบริหารจัดการ ซึ่งไม่อาจดำเนินการกันเงินไว้เบิกเหลือปีแบบไม่มีหนี้ได้ กรณีนี้เมื่อศาลแขวงฯ ไม่มีการก่อหนี้ผูกพัน (ไม่สามารถลงนามในสัญญาเช่าได้) ศาลแขวงฯ ย่อมไม่อาจเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อชำระค่าเช่าได้ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความถูกต้องชัดเจนและถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป สำนักงานฯ จึงขอหารือ ดังนี้

๑. กรณีสัญญาเช่าอาคารและที่ดินสิ้นสุดแล้ว ผู้ให้เช่าเสียชีวิต ส่วนราชการผู้เช่ายังคงครอบครองใช้ทรัพย์สินนั้นอยู่ โดยผู้จัดการมรดกหรือผู้อนุบาลไม่ได้ทักท้วง ถือว่าคู่สัญญาได้ทำสัญญาฉบับใหม่ต่อไป แบบไม่มีกำหนดเวลาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๐ และถือเป็นการก่อกวนผู้กผันแล้วหรือไม่ อย่างไร

๒. กรณีตามข้อ ๑ หากไม่ถือเป็นการก่อกวนผู้กผัน (ไม่สามารถลงนามในสัญญาได้) ส่วนราชการไม่สามารถเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อชำระค่าเช่าได้ โดยมีใช้ความผิดของส่วนราชการ เพื่อมิให้ส่วนราชการต้องตกเป็นผู้ผิดนัด ส่วนราชการต้องนำเงินค่าเช่าที่ต้องชำระไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ หรือไม่ อย่างไร
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีข้อหารือ ๑ เป็นการตีความเรื่องสิทธิและหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมาย มิใช่ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ นี้ ดังนั้น จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมหรือในประเด็นนี้ไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดซึ่งมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายโดยตรงต่อไป

๒. กรณีข้อหารือ ๒ เป็นปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มิใช่ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ นี้ ดังนั้น จึงไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยที่จะพิจารณาแต่อย่างใด ทั้งนี้ สำนักงานศาลยุติธรรมสามารถดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ภู่อกุล)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖